

สารบัญ

บทที่		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
	กิตติกรรมประกาศ.....	ค
	สารบัญ.....	ณ
	สารบัญตาราง.....	ญ
	สารบัญภาพ.....	ด
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	ภาวะผู้นำ.....	7
	ความหมายของภาวะผู้นำ.....	7
	ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	8
	ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ.....	8
	ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำ.....	10
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม.....	20
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	23
	ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	23
	รูปแบบของการมีส่วนร่วม.....	25
	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม.....	27
	การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	28
	การพัฒนาภาวะผู้นำ.....	29

บทที่	หน้า
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
กรอบความคิดในการวิจัย.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ขั้นตอนของการวิจัย	48
ประชากร.....	49
กลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง.....	115
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก แบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม สำหรับผู้บริหารทางการแพทย์โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2.....	121
ภาคผนวก ข แบบสอบถามขอความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมสำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2.....	132
ภาคผนวก ค หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย.....	142
ภาคผนวก ง	153

บทที่	หน้า
- แสดงภาพสรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมที่มี ประสิทธิภาพ.....	154
- แสดงรูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม สำหรับผู้บริหารทางการพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2.....	155
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	156

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบของผู้นำกับยุทธศาสตร์และยุทธวิธี	44
3.1	สัดส่วนของคำถามในแบบสอบถาม.....	50
3.2	จำนวนแบบสอบถามที่กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำแนกตามโรงพยาบาลทั่วไป	52
4.1	แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารทางการแพทย์ จำแนกตามตัวแปรอายุ และระดับการศึกษาสูงสุด.....	56
4.2	แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารทางการแพทย์ จำแนกตามตัวแปรระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำ/การบริหารงาน.....	57
4.3	แสดงจำนวน และค่าใช้จ่ายของผู้บริหารทางการแพทย์ จำแนกตามตัวแปรด้านประสบการณ์ที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำ/การบริหาร	58
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดอันดับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2	59
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดอันดับความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2	59
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านบุคลิกภาพของภาวะผู้นำ	60
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านบทบาทของภาวะผู้นำ.....	61
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านคุณสมบัติของภาวะผู้นำ.....	62

ตารางที่	หน้า
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับ คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไป ในเขต 2 ด้านพฤติกรรมของภาวะผู้นำ 63
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับ คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไป ในเขต 2 ด้านปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำ..... 64
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับการ บริหารงานของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 65
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับการ บริหารงานของบริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้าน การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 66
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับความ ต้องในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์ ของโรงพยาบาลทั่วไปใน เขต 2 ด้านความรู้ 67
4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับความ ต้องในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์ ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านทักษะ..... 68
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการจัดอันดับความ ต้องในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์ ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านเจตคติ 69
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านบุคลิกภาพของภาวะผู้นำ ที่ไม่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 70
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านบทบาทของภาวะผู้นำ ที่ไม่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 71

ตารางที่	หน้า
4.18	แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านคุณสมบัติของภาวะผู้นำ ที่ไม่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 72
4.19	แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านพฤติกรรมของภาวะผู้นำ ที่ไม่เคยได้รับ การอบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง..... 73
4.20	แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านปัจจัยที่มีต่อภาวะผู้นำ ที่ไม่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 74
4.21	แสดงค่าเฉลี่ย การบริหารงานของผู้บริหารทางการแพทย์บาลของ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่ไม่เคย ได้รับการอบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 75
4.22	แสดงค่าเฉลี่ยการบริหารงานของผู้บริหารทางการแพทย์บาลของโรงพยาบาล ทั่วไปในเขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ที่ไม่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 76
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านความรู้ ที่ไม่เคยได้รับการอบรม แบ่งตาม ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 77
4.24	แสดงค่าเฉลี่ย ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านทักษะ ที่ไม่เคยได้รับการอบรม แบ่งตาม ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 78
4.25	แสดงค่าเฉลี่ย ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านความเจตคติ ที่ไม่เคยได้รับการอบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 79
4.26	แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์บาล โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านบุคลิกภาพของภาวะผู้นำ ที่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 80

ตารางที่	หน้า
4.27 แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านบทบาทของภาวะผู้นำ ที่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	81
4.28 แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านคุณสมบัติของภาวะผู้นำ ที่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	82
4.29 แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านพฤติกรรมของภาวะผู้นำ ที่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	83
4.30 แสดงค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านปัจจัยที่มีต่อภาวะผู้นำ ที่เคยได้รับการ อบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	84
4.31 แสดงค่าเฉลี่ย การบริหารงานของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาล ทั่วไปในเขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่เคยได้รับการอบรม แบ่ง ตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	85
4.32 แสดงค่าเฉลี่ย การบริหารงานของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาล ทั่วไปในเขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ที่เคยได้รับการอบรม แบ่งตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	86
4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านความรู้ ที่เคยได้รับการอบรม แบ่งตาม ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	87
4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านทักษะ ที่เคยได้รับการอบรม แบ่งตาม ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	88
4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทางการแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ด้านเจตคติ ที่เคยได้รับการอบรม แบ่งตาม ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	89

ตารางที่	หน้า
4.36	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบในภาพรวมของผู้บริหารทางการแพทย์ที่ไม่เคยได้รับการอบรม และเคยได้รับการอบรมแยกตามระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 90
4.37	แสดงลำดับที่ ค่าเฉลี่ย การแปลผลด้านคุณลักษณะของภาวะผู้นำระดับมาก 10 อันดับแรก ของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 91
4.38	แสดงลำดับที่ ค่าเฉลี่ย การแปลผลด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมระดับมาก 10 อันดับแรก ของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 92
4.39	แสดงลำดับที่ ค่าเฉลี่ย การแปลผล และด้านคุณลักษณะของภาวะผู้นำการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำ ของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีระดับปานกลาง และจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ในภาพรวมทุกด้าน 93
4.40	แสดงค่าเฉลี่ย แปลผล ด้านความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2 ในภาพรวมทุกด้าน และการจัดอันดับที่ 95

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Rajabhat Sakon Nakhon University

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แสดงรูปแบบภาวะผู้นำแบบมุ่งคนและมุ่งงาน (Managerial Grid) ของ Blake & Mouton.....	11
2.2	แสดงรูปแบบผู้นำตามสถานการณ์ของ Fiedler.....	13
2.3	แสดงรูปแบบแนวต่อเนืองของพฤติกรรมผู้นำของ Tennenbaum & Schmidt.....	14
2.4	แสดงรูปแบบ The Path – Goal Theory ของ Evans & House	15
2.5	แสดงรูปแบบพฤติกรรมพื้นฐาน 4 ประการ ของ Paul Hersey และ Kenneth H. Blanchard	16
2.6	แสดงรูปแบบผู้นำตามสถานการณ์ของ Hersey & Blanch	17
2.7	แสดงรูปแบบผู้นำตามสถานการณ์ของ Hersey & Blanch	18
2.8	แสดงระบบการฝึกอบรมแบบ The Critical Events Model	31
2.9	แสดงระบบการฝึกอบรมแบบวงล้อ	32
2.10	แสดงภาพสรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ.....	46
4.1	แสดงรูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมสำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทั่วไปในเขต 2	100